

Nadace
Ivana Dejmala
pro ochranu přírody

PROJEKT ZVÝŠENÍ STABILITY LESNÍCH POROSTŮ NA LIBERECKU V ROCE 2017

Nadace Ivana Dejmala pro ochranu přírody

sídlo: Vaňurova 465/20, 460 07 Liberec 3 | kancelář: Matoušova 453/21, 460 01 Liberec 3

IČ: 467 460 30

zastoupená Mgr. Ondřejem Petrovským, ředitelem

tel: 605 701 503 | email: info@nadaceivanadejmala.cz | web: www.nadaceivanadejmala.cz

bankovní spojení: 346 35 88/0300

DUBEN 2017

POPIS PROBLEMATIKY

Základním problémem ochrany přírody a krajiny v České republice zůstává pokles biodiverzity na úrovni druhů, ekosystémů, ale také snížená ekologická stabilita. Snížení rozmanitosti a početnosti původních druhů je důsledkem devastace krajiny a přírodních zdrojů našeho území v posledních desetiletích.

Nevhodný způsob hospodaření a znečišťování životního prostředí se odrazil i na stavu našich lesů. Celkově byly lesy a lesní půdy ve střední Evropě postiženy degradačními vlivy v důsledku intenzivního dlouholetého působení emisí a kyselých dešťů. Tyto **negativní dopady průmyslových vlivů byly v našich podmínkách umocněny systémem obhospodařování lesů**, který byl dlouhodobě zaměřen na jednostrannou podporu dřevoproductivní funkce. Důsledkem jsou dnešní převážně monokulturní lesní porosty s výrazně sníženou odolností proti biotickým i abiotickým vlivům.

ZÁMĚRY A CÍLE PROJEKTU

Po dlouhém období pěstování stejnověkových monokulturních lesních porostů za významného použití holosečného způsobu obhospodařování **dochází v posledních letech v rámci České republiky k opětovnému návratu využívání jemnějších způsobů hospodaření v lesích**. Vzhledem k významně změněné druhové, věkové i prostorové skladbě lesních porostů je nezbytné nejprve definovat cílový stav lesa a následně s ohledem zejména na stanovištní (typologické) podmínky a funkční zaměření provádět postupnou přestavbu současných lesních porostů, která zahrnuje úpravu jejich druhové skladby i změnu struktury porostu přechodem k odlišnému hospodářskému způsobu.

Podrovní způsob nebo dokonce jednotlivě až skupinově výběrný způsob bude mít vzhledem ke své velké variabilitě a plastičnosti v podmínkách vybraných lesích na Liberecku nejširší využití a to zejména v částech lesních porostů, kde výrazně převažují ekologické a environmentální funkce nad funkcí produkční. Jedná se tedy o nekomerční projekt realizovaný v obecních lesích.

Hodné zřetele může být i to, že **hospodaření uvedených obecních majetků je vedeno převážně nepasečně v duchu zásad Pro Silva s preferencí výběrného principu**. V textové části LHP jsou formulovány hospodářské cíle vlastníka takto: „*Obecným cílem hospodaření v lesích je dosažení stability, trvalosti a vyváženosti plnění všech funkcí lesa. Předpokladem pro jejich dosažení a udržení je respekt k lesu jako ekosystému se složitými vazbami.*“

Mezi důležité prostředky k dosažení cílů patří hospodářské postupy směřující ke zvýšení věkové, druhové a prostorové strukturovanosti porostů, zejména:

- Úrovňové strukturální probírky
- Využití pestřejší škály stanovištně odpovídajících druhů dřevin při respektování jejich ekologických nároků
- Využití podsadeb u dřevin snášejících zastínění
- Těžba jednotlivých stromů s ohledem na jejich optimální zralost
- Využití přirozených procesů, především přirozené obnovy a schopnosti autoredukce

Zásadní vliv na hospodářské cíle vlastníka má míra poškození lesa přirozenými životními projevy zvěře (okus, ohryz, vytloutání). Z tohoto důvodu je nutné usilovat o dosažení únosnosti škod a přiměřenosti opatření proti jejich vzniku.

Nízké a nerovnoměrné zastoupení listnatých dřevin a jedle si žádá jejich umělé zavádění. Je nezbytné důsledně využívat možnosti řízené přirozené obnovy všude tam, kde jsou pro tento postup a očekávané pozitivní

výsledky vhodné předpoklady. **K realizaci tohoto záměru a k dosažení tohoto cíle by měl sloužit i tento "Projekt zvýšení stability lesních porostů na Liberecku v roce 2017".**

Lze konstatovat, že lesní porosty řešené projektem jsou vzhledem ke konfiguraci terénu a zastoupení jednotlivých souborů lesních typů pro intenzivní lesnické hospodaření velmi náročné, avšak velmi vhodné pro realizaci opatření k zachování a vytváření podmínek přirozených nebo přírodě blízkých lesních společenstev a to jak z hlediska druhového, tak i z pohledu prostorové a věkové struktury lesních porostů.

LOKALIZACE PROJEKTU

Zájmové lokality „Projektu zvýšení stability lesních porostů na Liberecku“ jsou převážně součástí nadregionálního biokoridoru ÚSES (územní systém ekologické stability), část z nich je v regionálním biokoridoru ÚSES a některé buď přímou součástí lokálních biocenter ÚSES, nebo s nimi těsně souvisí. Část lokalit se zároveň nachází v Přírodním parku Ještěd.

V případě lokálních biocenter (LBC) se jedná např. o tato:

- U celnice – Město Hrádek nad Nisou
- Obecní louky – obec Bílý Kostel nad Nisou
- Nad pískovnou – obec Rynoltice
- Dolní Rychnov, Hraničnick, U Horáka – obec Rádlo

Zaujatá výměra projektu podle katastrálních území

Katastrální území	Druh sazenic	Počet sazenic na lokalitě (ks)	Zaujatá výměra v projektu (ha)
Rynoltice	Jedle bělokorá	3 200	0,70
Rynoltice	Buk lesní	2 600	0,26
Bílý Kostel	Jedle bělokorá	1 400	0,28
Hrádek nad Nisou	Jedle bělokorá	1 550	0,34
Hrádek nad Nisou	Buk lesní	1 200	0,13
Kryštofovo Údolí	Jedle bělokorá	2 100	0,44
Šimonovice	Jedle bělokorá	1 500	0,29
Dlouhý Most	Jedle bělokorá	2 100	0,46
Rádlo	Jedle bělokorá	1 550	0,34
Rychnov u Jablonce n. Nis.	Jedle bělokorá	2 050	0,45
Celkem		19 250	3,69

Celková plocha, na které bude zvýšeno zastoupení listnatých dřevin a jedle je 3,69 ha.

OBEČNÉ POŽADAVKY KVALITY SADEBNÍHO MATERIÁLU

Jedním z nejvýznamnějších faktorů ovlivňujících úspěšnost Projektu zvýšení stability lesních porostů na Liberecku bude jakost (kvalita) použitého sadebního materiálu, který vždy podmiňuje úspěšnost následujícího vývoje lesního porostu ze stadia sazenic až do fáze zajištěné lesní kultury. Jedině přísným respektováním předepsané jakosti (kvality) zabráníme neúměrným ztrátám při obnově lesních porostů a zajistíme tak předpoklad pro budoucí naplnění všech požadovaných funkcí lesa včetně zajištění odolnosti a stability zakládáných lesních porostů. Využití budou sazenice prostokořenné i obalované dle konkrétního uvážení s přihlédnutím na vhodnost pro danou lokalitu.

PRŮBĚH PROJEKTU

Proběhlo vytipování pozemků vhodné pro výsadby a vhodných druhů dřevin, během jara budou tyto sazenice objednány a dle potřeby vyzvednuty ze školek. Proběhne výstavba oplocenek, které budou chránit jedle před okusem pupenů a větví ale i ohryzem kůry a vytloukáním. Následně budou sazenice pod odborným dohledem vysázeny dle klimatických podmínek na jaře – podzimu letošního roku a v dalších letech bude probíhat následná péče např. i formou ožínání či opravou oplocenek.

CO MŮŽEME NABÍDNOUT?

Rozhodnete-li se nás podpořit, nabízíme Vám prostor pro Vaše logo **v charitativním kalendáři *Zaostřeno na Jizerky***, který má již dlouhodobou tradici. Dále bude Vaše společnost uvedena i ve výroční zprávě, na našich internetových stránkách a ve středisku ekologické výchovy na Jizerce. A to vše ve spojení s projektem, který bude dlouhodobě pomáhat lesům na Liberecku.

O NADACI

Nadace Ivana Dejmala pro ochranu přírody funguje již od roku 1993 pod původním názvem Nadace pro záchranu a obnovu Jizerských hor a je významnou celostátně působící nadací v oblasti životního prostředí. Podnětem k jejímu založení byl neutěšený stav Jizerských hor včetně odlesnění jejich vrcholových partií. Hlavním posláním tak byla náprava této kritického situace. U zrodu nadace stála řada odborníků i ministrů životního prostředí a jedním z nich byl i Ivan Dejmal. **Za více než dvě desetiletí podpořila nadace stovky menších i větších projektů částkou přesahující 18 mil. korun.** Nadace chrání a obnovuje přírodní prostředí a motivujeme k tomu i širokou veřejnost. Poskytuje nezávislou finanční pomoc organizacím i jednotlivcům, jejichž činnost je ve shodě s posláním nadace. Podporuje projekty na ochranu a obnovu hodnot přírodního a krajinného prostředí. Svou pozornost v současné době zaměřuje na nápravu vodního režimu v krajině, obnovu stabilních lesních ekosystémů a ochranu cenných přírodních lokalit. Pravidelně prochází obsáhlým hodnocením a je držitelem certifikátu Znamka kvality, která je udělována Fórem dárců ověřeným nadacím.

Na dobročinné projekty, které pomáhají Jizerským horám a jejich okolí, **přispěla nadace za poslední 2 roky částkou necelých 3 milionů Kč.** Díky příspěvkům dárců a sponzorů pomohla například s revitalizací rašeliniště na Nové louce, obnovou návštěvnické infrastruktury v Jizerskohorských bučinách, výsadbami nových sazenic buků, dubů a jedlí, ekologickou výchovou dětí, rekonstrukcí vyhlídkových míst na Jizeře a Krásné Máří, knihou věnovanou Gustavu Ginzelo, časopisu Krkonoše-Jizerské hory a řadou dalších výzkumných, ochrannářských i osvětových projektů.

PŘEHLED MNOŽSTVÍ A TYPŮ SADEBNÍHO MATERIÁLU

<i>Sazenice</i>	<i>Počet (ks)</i>	<i>Cena za kus s DPH (Kč)</i>	<i>Celkem s DPH (Kč)</i>
Buk lesní (prostokořenná)	1 200	8,05	9 660,-
Buk lesní (obal QP)	2 600	11,40	29 640,-
Jedle bělokorá (prostokořenná)	10 550	8,60	90 730,-
Jedle bělokorá (obal QP)	4 900	16,10	78 890,-
<i>Celkem sazenice</i>	19 250		208 920,-

SOUHRNNÝ ROZPOČET PROJEKTU

<i>Položka</i>	<i>Množství</i>	<i>Cena (Kč)</i>
Buk lesní, jedle bělokorá – nákup sadebního materiálu (rozpis výše)	19 250 ks	208 920,-
Náklady na výsadby – práce (5,- Kč á kus)	19 250 ks	96 250,-
Výstavba oplocenek pro jedle a duby (80,- Kč á metr)	4 295 m	343 600,-
Nátěry repelenty pro buky (1,- Kč á kus á půl roku) – nutno provádět 2x ročně po dobu 6 let	3 800 ks x 2 x 6 let	45 600,-
<i>Celkové náklady včetně DPH</i>		694 370,-

- DETAILNĚJŠÍ MAPU VÝSADEB NALEZNETE ZDE:

6

FOTOGRAFIE Z LOŇSKÝCH VÝSADEB S DOBROVOLNÍKY

